

У ті часи, коли річки ще текли в небо і перетворювалися там у веселку, королева Синього королівства вважала себе за найщасливішу на світі. Мабуть, вона залишалася б при цій думці до кінця своїх днів, якби не її непереборне бажання бачити своє зображення скрізь, куди б вона не перевела погляд. Від пустелі Калахарі до Полярного кола, від Синього королівства до Сьомого небесного вінка не було художника, який би не знав про цю її пристрасть. У Синьому королівстві не було стіни, з якої не усміхалося б щасливе обличчя королеви. А художники змагалися в тому, хто вправніше відобразить її на полотні.

Настав час, коли ні в королівському палаці, ні в королівстві не залишилося й вершка вільної площі, проте художники не припиняли роботи. Їхній ентузіазм не піддавався ніякому описові, і з кожним новим поколінням художників королева на портретах ставала дедалі молодша і чарівніша. Той, хто не знав, кого зображує картина, міг подумати, що перед ним донька чи внучка королеви, але сама королева була задоволена. Щастю її заважали тільки дзеркала.

— Що це за баба? — запитала якось королева, понуро глянувши на своє відображення в дзеркалі.— Невже в моєму палаці є й такі? Виженіть її, нема чого псувати повітря нашого щасливого королівства...— додала вона. Міністри й радники розгублено презирнулися, але вже на завтра з палацу й щасливого Синього королівства всі дзеркала зникли. Королева знову могла спокійно прогулюватися коридорами свого палацу й вулицями міста, а художники, як і раніше, відображали на картинах її усмішку. В королівстві тепер не було жодного художника, який хоча б раз не намалював королеву, але й королева виказувала великодушність: отримавши свій портрет, вона люб'язно дозволяла їм малювати все що захочеться — від полиску сонця на воді до гри хмар у небі! Зрозуміло, метелики й квіти теж тішать погляд, хоч їх не порівняєш з величним обличчям ясновельможної королеви. Усі підданці і всі художники добре це затирили й ніколи не забували. Аж ось з'явився художник, про якого всі казали, що він неперевершений майстер.

— Ану покажи, що ти вмієш! — сказала королева, зручно вмовившись у кріслі.

Художник натягнув полотно й зробив пензлем перший мазок. Придворні дивилися на нього, широко розплющивши очі. Вигуки подиву вирвалися з їхніх грудей, коли птах, намальований на картині, повернув зненацька голову, змахнув крильми й полетів.

"Мене не обманули! — подумала королева.— І справді, те, що намальовано на картинах цього художника, оживає і живе, навіть тоді, коли намальований давно вже лежить у землі..." Зрозумівши це, королева всміхнулась: її життя і влада стануть вічними. Тому вона подарувала художникові наймилостивішу свою усмішку й мовила:

— Намалюй мене!

— Не можу, ваша величність! — Художник уклонився королеві.— Дар, який я отримав при народженні, даний мені за однієї умови: я маю право малювати лише хмари, квіти й птахів. Поки є на світі квіти, той, кого я намалюю, помре або перетвориться на квітку! — Художник іще раз мовчки вклонився королеві. Та замислилася: усе виявилось складнішим, ніж можна було собі уявити, а художник виказав зухвальство, і для науки іншим його треба було б укоротити на цілу голову. Проте цим королева і себе позбавила б вічного життя. Спихнурніла королева, вчулося їй, як за спиною мчить старість зі смертю. Ні, з художником нічого не повинно статися, аж поки він намалює її портрет.

Дивний талант художника відібрав у королеви спокій. Вона вже не могла ні їсти, ні пити. "Поки є на світі квіти, той, кого я намалюю, помре або перетвориться на квітку!" — сказав він. "Поки є на світі квіти... То їх більше не буде!" Королева Синього королівства сплеснула в долоні й наказала своїм міністрам:

— Даю вам три дні, і щоб за цей час у моєму щасливому королівстві були знищені всі квіти. Всі до одної — від троянди до кульбаби!

— Це неможливо, ясновельможна королево! — прошепотів один з королівських міністрів.— Навіть якщо ми за три дні винищимо всі квіти в нашому Небесному королівстві, вони знову проникнуть до нас із сусідніх держав! Якийсь підземний корінь, довга лозина, крилате насіннячко...

— Якщо так, обгородіть королівство! З корінням вирвіть кожну квітку, стеблину й кожну травиночку, яка може зацвісти... Спаліть коріння і насіння! Віднині й на віки вічні я не хочу бачити в своєму щасливому королівстві квітів, хоч якого б вигляду й кольору вони були! — Королева розгнівано пішла в свої пишні покої, а молодого художника наказала замкнути в найвищу й найнепрístupнішу вежу. Вийде він з неї лише тоді, коли в королівстві не залишиться жодної квітки, аби спокійно, не боячись грізних пророкувань, намалювати світле обличчя королеви. А поки, мовляв, нехай відпочиває і набирається сили. Усмішка королеви на портреті має бути такою чарівною, щоб сотні майбутніх поколінь, глянувши на її портрет, не могли стримати захоплення.

Навколо королівства почала рости висока прямовисна стіна, об яку розбивалися навіть вітри. Але робота посувалася повільно, і королеві здавалося, що смерть наближається до неї швидше, ніж росте стіна. Вона наказала будівничим прискорити роботу. Проте наглядач за роботами послав королеві звіт про те, що муляри й без того вибиваються з сил.

— Що собі думає цей зухвалий підданець? — не на жарт обурилася королева.— Доки можна випробовувати королівське терпіння? Великі справи завжди вимагають великих жертв! — Королева видала наказ замурувати голову наглядача в стіні. Однак лише після того, як злетіло з десяток голів, робота стала посуватися швидше. Разом з камінням у стіну замурували живих людей. Підданці не дукати! Щоб випускати дукати, треба знайти золоту жилу, а діти не перестають народжуватися.

Життя королеви Синього королівства вже наближалось до кінця, коли стіна нарешті була збудована й квіти знищені чи, радше, майже знищені. Якби раніше хтось сказав королеві, якими впертими бувають квіти, вона б нізащо не повірила. Що за не чуване зухвальство? На кам'яних осипах і в пустелях, у лісах і на болотах квіти й далі росли. Їх знаходили й там, де винищували особливо ретельно. І рука людини, і вогонь були безсилі. Квіти сходили й розцвітали, наче під рукою дбайливого садівника, а королева чекала і вже втрачала терпіння. Невже квіти могутніші від королівського наказу й королівського терпіння? Невже через них вона позбудеться вічності?

Наказала королева всім без винятку в її королівстві, в кого є руки й очі, покинути свої справи і йти на війну з квітами. Заснували рицарський орден винищувачів квітів, і рицарі розійшлися по всьому королівству. Лише юнаки з соколиними очима могли стати рицарями ордену "Квітобої", й вони не знали жалю. Кожного, у кого в його маєтностях чи околицях була знайдена бодай одна хирлява квіточка, чекала смерть. Тож не дивно, що невдовзі королівство стало таке сіре, як найсіріша миша. Метелики й бджоли відлетіли, а балакуче птаство переселилося подалі від королівства.

Нарешті настав час, коли художник міг розпочати роботу над портретом ясновельможної королеви. Придворні, остовпівши від підлесливості, спостерігали, як художник переносить на полотно парадне вбрання королеви, сяючу в'язь її черевичків. Цілих два дні тривала ця робота. Відгороджений високою стіною, королівський сад був сірий і порожній. Ніякій квітці сюди не пробитися! Всі з нетерпінням очікували, коли художник почне малювати обличчя королеви. Однак, щойно він означив на полотні ясновельможне підборіддя, якийсь хлопчак вигукнув:

— Садові ротики на стіні!

Художник відразу не почув крику хлопчача. Його пензель бігав по полотні швидко і впевнено. Молода й прекрасна королева всміхалася на

полотні величніше, ніж будь-коли. Залишалось тільки намалювати зіниці — й королева прозріє, заговорить і оживе на вічні часи. Але зненацька художник скрикнув і відкинув пензля від себе. Пізно. З полотна повільно стали щезати риси королівського лиця, і на очах у всіх королева перетворилася у квітку. Все вище й вище здіймалася квітка з комірця королівської сукні на полотні і в кріслі; не минуло й хвилини, як від королеви та її вбрання не лишилося нічого. Замість обнизаних перснями рук королеви сяяли ніжні зелені паростки, а по кріслу повзла повійка з краплинками роси на листочках. Пополотнілі від жаху придворні й міністри мовчки презиралися, а хлопчак знову закричав: Садові ротики на стіні!

Цього разу його крик наче розбудив натовп придворних.

— Дурниці меле хлопчисько! — сказав перший міністр королеви.— Звідкіля взятися на стіні садовим ротикам? Сад тисячу разів перекопали, а стіна складена з каменю: на камені квіти не ростуть.

— Несіть сюди драбини! — наказав другий міністр королівства.

Але перш, ніж принесли драбини, два найспритніших юнаки вибралися на стіну, на якій, наче впавши з неба, сяяли слабенькі паросточки садових ротиків, сміючись з усіх королівських указів.

Надаремно шукали придворні королеву. Якийсь час, наче вірні собачки, ще лежали перед кріслом пістряві черевички королеви, а потім і вони зникли. Куди зникли — цього навіть вітер, що приніс казку про квіточку, яка перемогла королеву, не знає...